

11307

KNJIŽNICA
EDVARDA KARDELJA
ELJU

Elkroj

Elkroj

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE
„ELKROJ“ MOZIRJE

Številka: 6

Leto 1984

Glavni urednik: Vida Skok

Naklada: 800 izvodov

Tisk: Grafika Prevalje

S sklepom št. 421-1/72 z dne 13. 1. 1977
oproščeno plačila prometnega davka.

Odhajajoče leto je bilo uspešno. Povečali smo izvoz. Na domačem trgu pa smo po dolgem času prvič začutili, kaj pomeni stabilizacija. Stabilnejši pogoji gospodarjenja pomenijo povedano z drugimi besedami zmanjšano prodajo na domačem trgu. Zaradi tega se bomo v Elkroju, še bolj kot doslej usmerili v izvoz na trg s konvertibilnim in klinškim načinom plačanja.

Naši samoupravni organi so proglasili leto 1985 za leto kvalitete. Odločitev je prav gotovo pravilna. Taka odločitev je pozitivna ne glede na čas kdaj je sprejeta. V času ko teče v vseh središnih bitka za stabilizacijo pa je odločitev toliko bolj dobrodošla.

V stailnejših pogojih gospodarjenja se bo namreč še bolj pokazalo, kdo je boljši, sposobnejši, kvalitetnejši ...

V letu 1985 bodo začeli obratovati novi obrati v Lučah, Odžaku, Šoštanju. Vsekakor pa bo potrebno posvetiti še večjo pozornost okrepitvi finančne sposobnosti DO, torej zmanjšati odvisnost od dragih tujih virov. To vse bo naredilo Elkroj še stabilnejši.

Tudi v prihodnje ne smemo iskati vzroke za eventuelne težave izven nas. Računati in zaupati moramo v lastne sposobnosti in znanje. Potrebne bodo kadrovske okrepitve. Vodilne delavce čaka tudi v prihodnjem letu delavnik, ki bo bistveno daljši kot osem ur.

Od tehničnih kadrov pričakujemo še večjo zagnanost, ki bo imela za posledico nenehno povečanje produktivnosti dela.

Kvaliteta poslovanja je stvar nas vseh. Če bomo poslovali kvalitetneje kot doslej, se nam ni treba

bati tudi težjih časov kot so današnji. Z optimizmom lahko zremo v jutrišnji dan, če bomo v kolektivu uredili vse, da ohranimo enotnost. To pa še ne pomeni, da ne bomo o različnih problemih imeli tudi različnih po-

gledov. S samoupravno aktivnostjo pa bomo tudi v bodoče dosegli enotnost kolektiva, ki je potrebna za obstoj in razvoj.

V novem letu želimo članom kolektiva in njihovim svojcem veliko uspehov, zdravja in sreče.

VEČJI POUČENJE NA KVALITETI PROIZVODOV

Za leto 1985 v naši DO ne načrtujemo bistvenega povečanja proizvodnje. Večji poudarek pa bo zato dan na kvaliteto proizvodov. Tako bomo število proizvedenih komadov hlač povečali iz 1.402.000 letos, na 1.500.000 komadov hlač v letu 1985. Na domačem tržišču načrtujemo prodajo 850.000 kom. hlač, medtem ko nameravamo na konvertibilno področje izvoziti 550.000 kom hlač, od tega 50.000, prvič doslej, v obliki klasičnega konvertibilnega izvoza. Na klirinško področje, kjer letos nismo dosegli nastavljenega cilja, bomo v prihodnjem letu plasirali 100.000 kom hlač, predvsem v NDR, ČSSR, poizkušali pa bomo prodirati tudi na tržišča SZ.

Zavedati se je treba, da so zastavljene količine precejšen zalogaj za težko gospodarsko situacijo, v kateri se nahajamo, vendar jih bo za zagotovitev zadovoljivega življenjskega standarda vsekakor nujno realizirati. Veliko vlogo in bolj kot doslej bo v naslednjem letu igrala kvaliteta proizvodov, ob zmanjševanju za proizvodno potrebne stroškov, torej ob kon-

kurenčnosti naših proizvodov na tržišču, tako domačem kot tujem.

Na področju investicij nameravamo v prihodnjem obdobju dograditi obrat v Lučah in proizvodno halo v Šoštanju, vsekakor pa bomo posvetili tudi pozornost posodabljanju obstoječih delovnih priprav, saj si edino z boljšo tehnologijo lahko predstavljamo normalen razvoj in konkurenčnost tudi v bodoče. V letu 1985 nameravamo pridobiti tudi ustrezno dokumentacijo za skladišče gotovih izdelkov, precej ak-

tivnosti pa bo potrebno nameniti tudi novi tovarni v Odaku.

Na področju življenjskega standarda bomo z realizacijo zastavljenih ciljev poskušali obdržati, oziroma nekoliko izboljšati obstoječi standard tako, da bomo ob primernih rezultatih zaustavili nadaljnje padanje realnih osebnih dohodkov, določena sredstva pa bomo namenili tudi za pokrivanje drugih potreb delavcev.

VS

ZAPOSLOVANJE V LETU 1985

Tudi v letu 1985 si bomo morali z vsemi močmi prizadevati pridobiti za delo v naši proizvodnji čim več delavk.

V mesecu maju naslednjega leta namreč načrtujemo otvoritev novega obrata v Lučah – v prenovljeni osnovni šoli v Strugah.

V tem obratu bo zaposlenih približno 100 delavk oz. delavcev in to v največji meri delavke, ki se sedaj vozijo na delo v Nazarje. Zato bo nastal precejšen izpad delavk v TOZD Konfekcija Mozirje, katerega bomo morali čim prej nadomestiti z novimi delavkami.

Zavedamo se, da bomo to zelo težko dosegli, kajti že pred leti smo ugotovili, da delovne sile v občini Mozirje ni več na razpolago toliko, kot bi želeli.

Nekaj več delavk pričakujemo v drugi polovici leta, ko bo končalo šolanje pri ŠŠBK Celje precejšnje število naših štipendistov. Nekaj pa se bo zaposlilo tudi osnovnošolcev, ki ne bodo nadaljevali šolanja.

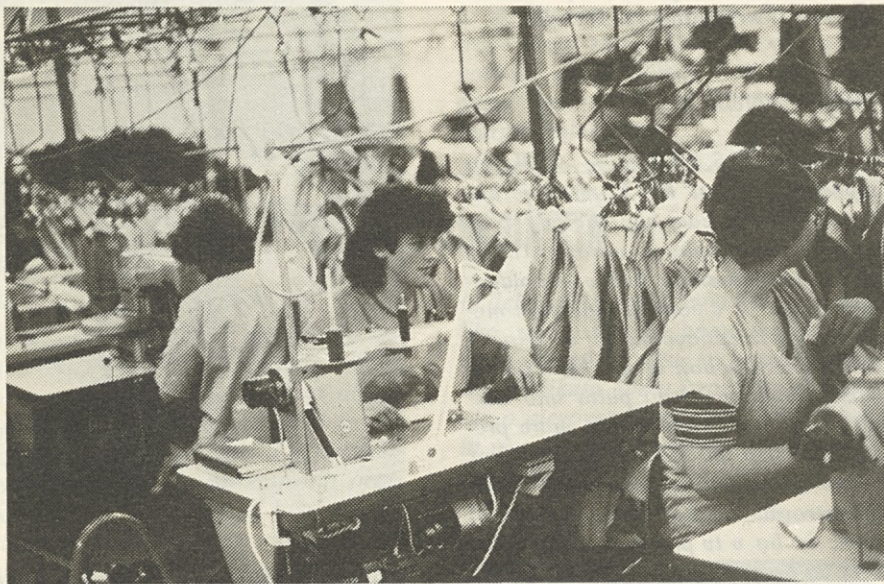
Poleg tega pa želimo za delo v novem obratu v Strugah pridobiti tudi vse delavke iz KS Luče in njene okolice, ki niso zaposlene, oz. se vozijo na de-

lo v druge občine in imajo veselje do šivanja.

Če bo potekala izgradnja nove tovarne v Odžaku po planu, bomo prihodnje leto priučevali in kasneje zaposlili tudi delavce v tej tovarni. Na območju občine Odžak je nezaposlenih 1499 delavcev, od tega 759 žensk, ki so prijavljeni pri Skupnosti za zaposlovanje v Odžaku. Med njimi je mnogo takih, ki imajo končno poklicno ali srednjo šolo, vendar ne take smeri, kot jih bomo mi potrebovali, zato jih bo treba za naš način dela priučiti.

Zora Štruel

V PRIHODNJE DRUGAČE DO REZULTATOV POSLOVANJA

Konec letošnjega leta je bil sprejet novi zakon o ugotavljanju in razporejanju celotnega prihodka, ki bo začel veljati z naslednjim letom.

Zakon prinaša precejšnje spremembe pri ugotavljanju rezultatov poslovanja, sprejet pa je bil kot element dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije, predvsem na osnovi zahteve, da se razporeja le tisto, kar je bilo dejansko ustvarjeno, torej na osnovi zahteve po ugotavljanju realnega dohodka.

Med celotni prihodek se še naprej štejejo realizirani prihodki (15 dni po poteku obračunske dobe, če je DUR nastal do zadnjega dne obračunske dobe oziroma za DSSS 30 dni po poteku obrač. dobe) od prodaje proizvodov in storitev na domačem in tujem trgu, oziroma v okviru OZD, z udeležbo pri skupnem prihodku in skupnem dohodku, s svobodno menjavo dela, ter prihodke na osnovi kompenzacij, regresov, premij, uporabljeni proizvodi, blago in storitve za lastne potrebe, za prejete pomoči, vrednost opravljenega znanstvenoraziskovalnega dela itd.

Med prihodki od izvoza se lahko šteje samo dinarska protivrednost prodanih deviz od izvoza opravljenega do konca obračunskega obdobja, če so bile devize v 15. dneh od dneva priliva prodane banki ali uporabljene za poravnavo obveznosti v okviru reprodukcijskih potreb. Torej se dinarska protivrednost za devize na deviznem računu ne všteta več v CP.

Največ sprememb je zakon prinesel na področju obremenitve celotnega prihodka. Tako se v breme CP všteta celotna amortizacija, torej poleg zakonsko predpisane tudi amortizacija nad

predpisano stopnjo. Zakon nadalje loči stroške, ki bremenijo CP na čiste materialne in na druge poslovne stroške. Le-te pa je treba v celoti pokriti v obdobju, v katerem nastanejo. Sprememba je nastala pri opredeljevanju stroškov tekočega in investicijskega vzdrževanja, saj se med tekoče vzdrževanje šteje tudi vzdrževanje drugih delovnih sredstev, ne samo osnovnih, kot doslej, medtem ko se iz investicijskega vzdrževanja lahko pokrivajo tudi stroški vzdrževanja OS izven amortizacijske dobe, torej ne glede na to, ali so osnovna sredstva v uporabi ali ne. Doslej so se le-ta morala vzdrževati iz naslova investicij. Med investicije pa se po novem zakonu poleg rekonstrukcije in adaptacije šteje tudi

modernizacija in dograditev. Med materialne stroške se po novem ne všteta več stroški za sprotne potrebe strokovnega izobraževanja in sicer tisti, ki nastajajo v zvezi s pridobitvijo šolske izobrazbe, te stroške bo treba nadomestiti iz skupne porabe ali v obliki štipendij iz dohodka.

Druge materialne stroške zakon loči na tiste o katerih višini odločajo delavci v OZD in na druge poslovne stroške, ki so posledica sklenjenih pogodbenih razmerij navzven.

Med prve sodijo predvsem stroški dnevnice, nočnine itd., ter stroški za topli obrok, ki se odslej za vse delavce nadomeščajo iz CP, vendar le do višine, določene z družbenim dogovorom, medtem ko bo potrebno razliko do nastalih stroškov toplega obroka nadomestiti iz SSP ali iz osebnih dohodkov delavcev, zlasti še, ker zakon zahteva ločeno evidenco in ugotavljanje CP, D in ČD za obrate družbene prehrane, počitniške domove ipd., čeprav so le-ti v sklopu DSSS ali TOZD.

Veliko breme CP bodo vsekakor po novem predstavljale obresti (razen obresti od dolgoročnih kreditov za OS), pa tudi stroški bančnih storitev, plačilnega prometa in stroški za razne škode itd., ki so se doslej nadomeščali iz dohodka posamezne TOZD. Sprememba je tudi pri pokrivanju stroškov DSSS in sicer v delu, ki predstavlja porabljena sredstva DSSS, ki odslej bremenijo CP TOZD, medtem ko se dohodek DSSS iz naslova svobodne menjave dela pokriva še nadalje iz dohodka posamezne TOZD.

„POTNIŠKA SLUŽBA“ POSTAJA ZARADI PADCA KUPNE MOČI VSE ZAHTEVNEJŠA

Popolna novost novega zakona je tudi ugotavljanje in revalorizacija zalog. Revalorizacija se mora opraviti zadnji dan obračunske dobe, kadar je tržna cena za 5 % višja od cene izkazane v knjigovodstvu, kot tržna cena pa je mišljena po zakonu cena zadnje nabave surovin, materiala, drobnega inventarja ipd. Učinek revalorizacije je obvezno prenesti v poslovni sklad, s čimer naj bi zagotovili, da zviševanje vrednosti zalog nebi zahtevalo dopolnilnih sredstev.

Iz navedenega izhaja, da bo dohodek, ki ga bomo izračunavali poslej, precej oskubljen v primerjavi s tistim, ki smo ga bili doslej vajeni, zato pa naj bi se zmanjšale obveznosti iz dohodka. V prispevkih, ki jih bomo ponovem odvajali za pokrivanje splošnih in družbenih potreb, ne bo sredstev, ki bi jih SIS in drugi koristniki uporabili kot investicijska sredstva, temveč le tista, ki so potrebna za izvajanje osnovnih programov dela, medtem ko se bodo sredstva za investicije SIS zbirala na osnovi sprejetih posebnih SaS iz ČD TOZD ali iz združenih sredstev za te namene.

Iz dohodka se po novem zakonu pokrivajo tudi nadomestila za inovacije in racionalizacije, ki so po veljavnem zakonu bremenila maso sredstev za osebne dohodke.

Čisti dohodek je tako del dohodka TOZD, razporejen za osebne dohodke in skupno porabo delavcev, za izboljšanje materialne osnove dela, ter za ustvarjanje in obnavljanje rezerv v temeljni organizaciji. Sprejem novega zakona nam je torej narekovala potreba po realnejšem izkazovanju prihodka in dohodka temeljnih organizacij. Vsekakor bo to terjalo obilico dela in nemalo težav pri novem načinu spremljanja rezultatov poslovanja. Zato si lahko samo želimo, da bo nov pristop izkazovanja rezultatov tudi dosegel svoj namen, torej prispevek k stabilizaciji našega gospodarstva.

Vida Skok

Novoletne želje

Prav gotovo jih imamo veliko. Pa si upamo povedati le malo od tega. Zato so vprašanja in odgovori vedno približno enaki. Tisto, kar nas teži, pa bo ostalo še naprej samo naše, še naprej nas bo težilo in še naprej bomo molčali. Polni smo želje in polni obljub. Ko pride eno in spet drugo leto naokoli na hitro naredimo inventuro narejene-

ga in nenarejenega in svet se vrti lepo naprej. Pa smo vseeno poiskali nekaj naših sodelavk in jih malo pobarali o njihovih novoletnih razmišljanjih.

CIRAJ JOŽICA

Rojena je 20.5.1960 in je v El Kroju zaposlena že šest let. Končala je kuharsko šolo in zdaj nadomešča, sodelavke v času njihove odsotnosti, tako v dopoldanskem kot v popoldanskem času. Z delom in delovnim mestom je zelo zadovoljna saj se zelo razumejo med seboj, le mi, ki se pojavljamo na drugi strani pulta smo včasih malo sitni. Toda vse se mora prenesti. Jožico pa sploh poznamo kot vedno nasmejeno in zadovoljno dekle. Silvestrovala bo kar doma, na krušni peči, če bo v tv program toliko zabaven, da bo zdržala do polnoči. Vendar si bo en teden prej privoščila malo novoletnega utripa v Grazu pri bratu. Še prej pa bodo imeli doma kolone in tudi to je posebne vrste praznovanje.

Pri toliko dela in priprava je kar težko razmišljati še o kakšnih posebnih novoletnih željah. Kar bo, pač bo. Cen pa tako ne more sama nič zadržati. Naj bi ostale vsaj take kot so, pa bo še kar šlo.

KOLENC MAJDA

V kuhinji je zaposlena že šest let in tako kot Jožica je zelo zadovoljna. Najbrž jih je kar malo, kjer bi se razumele tako kot naše kuharice. Tako lepo je poslušati ljudi, ki nimajo problemov. Ali je res tako? V službi so problemi edino s stroji, katere že kar pošteno najeda zob časa. Doma so letos nare-

dili na hiši fasado in Novo leto bodo zdaj dočakali bolj mirno. Želi si, da bi se v službi še naprej tako razumeli. To jim je bilo že od daleč videti. Vse so kar žarele od dobre volje, ko sem prišla.

DELOVNI KOLEDAR 1985

V letu 1985 moramo za realizacijo zastavljenih ciljev opraviti 251 delovnih dni. Poleg teh imamo v delovnem koledarju predvidenih 8 praznikov in 16 dni kolektivnega dopusta, delamo pa enako kot letos, 18 delovnih sobot. Skupno bo tako v prihodnjem letu obračunanih 2192 delovnih ur. Letni dopust je predviden v dveh skupinah z enotedenskim zamikom, zaradi boljšega izkoriščanja kapacitet v Malsenici. V kolektivni dopust je vključenih 14 dni LD, dodatna 2 dni pa še v decembru. Veliko prostih dni v decembru botruje tudi relativno številnim delovnim sobotam med letom.

Posebnost letošnjega koledarja je 8 praznikov, saj dva od le-teh odpadeta na prosti soboti in se ne prenašata na naslednji delovni dan in tudi ne obračuna. Po razlagi Republiškega komiteja za delo, ki je najbolj kompetenten za razlago predpisov o delovnih razmerjih, delavec nima pravice do nadomestila OD, če pade praznik na prosto soboto, ki ni planirana kot delovni dan. Če vemo, da je npr. sobota 30. novembra državni praznik, je ne moremo planirati kot delovni dan.

Naša želja je bila, da bi delovni koležar za leto 1985 uskladili z ostalimi delovnimi organizacijami v občinskem prostoru, vendar nam očitno to ni v celoti uspelo. Najbolj smo se poenotili z Glin Nazarje in ZKZ Mozirje, s katerimi imamo organizirane tudi skupne prevoze delavcev na de-

lo. Vsekakor pa bi bilo prav, da bi se ob takih in podobnih usklajevalnih akcijah bolj kot doslej angažirala tudi SO Mozirje in njene družbenopolitične organizacije. Tako bi poleg poenotenja stališč dosegli tudi boljše vzdušje med delovnimi ljudmi v posameznih kolektivih.

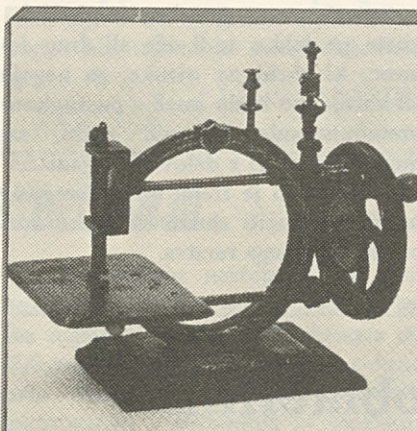
PRED LETNO KONFERENCO SINDIKATA

V letošnjem letu smo izvolili nove izvršne odbore in ob tej priliki smo zaželeli jim, da bi delali vsaj tako dobro, kot prejšnji IO. Kako so le-ti delali, ocenitve sami, vendar pa menimo, da so delali dokaj uspešno. Če pogledamo zapisnike sej samoupravnih organov vidimo, da skoraj ni bilo seje, na kateri ne bi bil prisoten tudi predstavnik sindikata. Seveda pa je bil prisoten zato, da je aktivno sodeloval v razpravi o problemih in predlogih, ki so bili na dnevnih redih sej. V začetku leta je bila pred sindikatom odgovorna naloga. Odločali smo se namreč o izgradnji nove tovarne oblačil v Odžaku, ki bo predvidoma začela obratovati že v prihodnjem letu.

Po kolektivnem dopustu so bile organizirane kar tri prostovoljne delovne akcije za izkop vodovoda za novi obrat v Lučah in lahko rečemo, da smo delavci Elcroja dokazali, kako moramo delati.

Poleg tega se je sindikat posvetil tudi organiziranju raznih razprodaj, od obleke, volne, posteljnine in drugega, do nabave ozimnice (jabolka, krompir, ETA paketi).

O delu v letu 1984 torej na kratko toliko, več o tem pa bomo spregovorili takoj po novem letu, ko boste na letni seji sindikata lahko izrazili svoje mnenje o njegovem delu doslej in o željah in morebitnih usmeritvah dela sindikata v bodoče.

Bi tudi s takimi stroji lahko opravili 1.500.000 kom hlač?

UDOBNOST PRED EKSTRAVAGANCO

Vsak si želi novo leto pričakati v kar najboljšem razpoloženju. Eden izmed pogojev je pravgotovo primerna garderoba. Upoštevati moramo predvsem modni trend, ki se danes v svetu odreže v široki svobodi oblačenja.

Tako se nam ponuja priložnost, da bomo oblečeni na praznični večer po svojem okusu, svoji zamisli in svojih finančnih zmožnostih.

Prevladuje mišljenje, da moramo imeti za novo leto posebno dragoceno obleko, kar pa povzroča večini izmed nas velike stroške (in slabo voljo). V mislih imam visoko ekstravagantno svetovno modo, ki pa je primerna za hotele visoke kategorije.

Ker pa sem prepričan, da bo velika

večina silvestrovala z znanci in prijatelji v raznih dvoranh, klubih, lokalih ali doma, je potrebno temu prilagoditi tudi svojo obleko. Obleka naj bo torej izbrana glede na ambient, družbo in zabavo.

Priporočam športni stil, ki je danes še posebno poudarjen v svetu mode, saj je praktičen in funkcionalen. Če se boste odločili zanj, pravgotovo ne boste imeli neugodnega občutka tako z vidika primernosti kot z vidika počutja. S tem pa boste dosegli svoj namen — dobro razpoloženje.

Oblučila, kot so hlače in kombinizoni, naj imajo poudarjene modne linije (koren oblika, naborki in gube—fal-

tni). Sešite naj bodo iz mehkih materialov (bombaž), v pasu visoke in stisnjene z okrasnim pasom.

Bluze in srajce naj bodo širokega kimono kroja in z okrasnim pasom. Lepe in modne boste tudi, če boste izbrale obleko ali krilo v modnem športnem stilu.

Enostavnost modela naj dopolnjujejo in popestrijo različni modni dodatki in primerna frizura.

Barve, ki prevladujejo, so: svetlo modre, rdeča, bakrena in vsi odtenki rjave v kombinaciji z belo barvo.

V upanju, da boste izbrali primerno obleko in lepo preživeli novoletno noč, vam želim veliko sreče v letu 1985.

Ratko Marković

Nadomestila OD za čas med porodniškim dopustom po novem

S 1.12.1984 se je spremenil način obračuna nadomestila OD za čas porodniškega dopusta, po katerem se bo izboljšal gmotni položaj delavk, ki so na porodniškem dopustu. Zaradi inflacijskih gibanj je dosedaj povprečno nadomestilo doseglo le še okoli 65 odstotkov v primerjavi s povprečnim osebnim dohodkom zaposlenega delavca.

V načelu še vedno velja, da so osnova za nadomestilo osebnega dohodka prejemki, ki jih je upravičenec dosegel v minulem letu. Izjema so edino delavke, ki niso imele osebnega dohodka v minulem letu, ker niso zaposlene. Pri njih se upošteva osebni dohodek, ki so ga dosegle v tekočem letu. Po novem se osnova iz minulega leta ovrednoti tako, da se valorizira z odstotkom rasti osebnih dohodkov vseh zaposlenih delavcev v tekočem letu na območju Slovenije do meseca pred začetkom izrabe porodniškega dopusta posameznega upravičenca. Tako odmerjeno nadomestilo dobi upravičenka za prvi mesec zadržanosti z dela; v drugem mesecu in vseh naslednjih mesecih pa se to nadomestilo tekoče revalorizira glede na rast osebnih dohodkov vseh zaposlenih v SRS. Vrednost nadomestila OD se bo precej približala vrednosti osebnega dohodka, ki bi ga delavka prejela, če bi delala. Nadomestilo OD pa ne sme presežati OD, zato bo treba to sproti preverjati.

KONTROLA LIKALNICA

Nov način izračuna nadomestila bo veljal tudi za tiste delavke, ki so že meseca decembra 1984 na porodniškem dopustu, če bo le-ta zanje ugodnejši.

Upravičenci do porodniškega dopusta, to so praviloma mati, v drugem podaljšanem delu porodniškega do-

pusta pa lahko tudi oče ali drug delavec, ki skrbi za otroka, ga neguje ali varuje, ne bodo imeli s postopkom preračunavanja nobenih skrbi, saj mora to urediti v delovnih organizacijah. Pripraviti je treba nove obračune in jih predložiti službi občinske skupnosti otroškega varstva.

Oznake velikosti oblačilnih izdelkov

Vsakodnevno se v vlogi proizvajalcev oblačil in kot kupci srečujemo z raznimi oznakami velikosti oblačil. Kot kupci marsikdaj ne vemo, katera velikost oblačila odgovarja našim telesnim meram. Ker si ne znamo izbrati prave velikosti oblačila, marsikdaj po krivici krivimo proizvajalca, da njegov kraj ne odgovarja. Z naslednjim sestavkom vas želimo seznaniti s tem, kaj pomeni posamezna oznaka velikosti, oziroma kako si lahko sami po svojih telesnih merah določimo odgovarjajočo velikost oblačila.

1. Označevanje oblačil za odrasle osebe

Po telesni višini je določenih pet skupin rasti:

- zelo nizka
- nizka
- srednja
- visoka
- zelo visoka

Za višino telesa niso določene posebne oznake, temveč se višina izraža z vrednostjo prsnega obsega in pravil kon-

struiranja. Glede na stas razlikujemo osebe s

- polnim
- normalnim
- vitkim stasom.

Vsak od teh ima v oznaki velikosti naslednjo oznako:

- polni stas — oznaka O pred oznako velikosti
- normalni stas — brez oznake pred oznako velikosti
- vitki stas — oznaka 7 pred oznako velikosti.

Npr.: O — 48 — polni stas
48 — normalni stas
7 — 48 — vitki stas

1.1. Oznaka velikosti za moška gornja oblačila.

Osnova oznake velikosti za moška oblačila je mera obsega prsi v cm. Npr.: če ima oseba obseg prsi 96 cm, je oznaka velikosti za visoko rast 96.

Za ostale rasti se oznaka velikosti tudi določa iz obsega prsi, a na sledeči način:

a) posebno nizka rast: oznaka velikosti pomeni $1/8$ obsega prsi (npr.: pri obsegu prsi 96 cm je oznaka 12)

b) nizka rast: oznaka velikosti pomeni $1/4$ vrednosti obsega prsi (npr.: pri obsegu prsi 96 cm je oznaka 24)

c) srednja rast: oznaka velikosti pomeni $1/2$ vrednosti obsega prsi (npr.: pri obsegu prsi 96 cm je oznaka 48)

d) zelo visoka rast: oznaka velikosti pomeni dvakratno vrednost obsega prsi (npr.: pri obsegu prsi 96 cm je oznaka 192)

1.2. Oznaka velikosti za ženska gornja oblačila

Osnova oznake velikosti za ženska gornja oblačila je "konvencionalna številka." Le-to dobimo, če obsegu prsi v cm odštejemo 12 cm (od obsega prsi 110 cm naprej pa za vsako nadaljnjo velikost odštejemo še dodatna 2 cm — 14 cm, 16 cm, 18 cm itd.).

Npr.: za obseg prsi 96 cm je konvencionalna številka 84, torej je oznaka velikosti za visoko rast 84.

Za ostale rasti določimo oznako velikosti na naslednji način:

a) posebno nizka rast: oznaka velikosti pomeni $1/8$ konvencionalne številke (npr.: za obseg prsi 96 cm je konv. številka 84 — oznaka velikosti je pa 10,5)

b) nizka rast: oznaka velikosti pomeni $1/4$ konvencionalne številke (npr.: za obseg prsi 96 cm je konvencionalna številka 84 — oznaka velikosti pa je 21).

c) srednja rast: oznaka velikosti pomeni $1/2$ konvencionalne številke

V LIKALNICI SO POGOJI DELA NAJTEŽJI

(npr.: za obseg prsi 96 cm je konvencionalna številka 84 – oznaka velikosti je 42)

d) zelo visoka rast: oznaka velikosti pomeni dvakratno vrednost konvencionalne številke (npr.: za obseg prsi 96 cm je konvencionalna številka 84 – oznaka velikosti je 168).

Oznake za stas so enake kot pri moških oblačilih.

2. Označevanje oblačil za otroke

Oznake velikosti za otroška gornja oblačila temeljijo na letu starosti in višini postave v cm.

(tako pomeni oznaka 8/126 8 let starosti in telesno višino 126 cm fantovska velikost).

Obstajata dva asortimana velikosti (po JUS-u) za označevanje otroških gornjih oblačil in sicer za fantovska in dekliška oblačila.

2.1. Asortiman velikosti za fantovska gornja oblačila:

2/86 10/138

3/94	11/144
4/102	12/150
5/108	13/156
6/114	14/160
7/120	15/164
8/126	16/168
9/132	

2.2. Asortiman velikosti za dekliška gornja oblačila:

2/86	10/134
3/92	11/140
4/98	12/146
5/104	13/152
6/110	14/158
7/116	15/162
8/122	16/166
9/128	

S pomočjo tega kratkega prikaza si lahko vsak sam določi, katero velikost oblačila bo v trgovini zahteval. Marsikdaj je namreč na razpolago kar velik asortiman velikosti, a jih niti mi kupci, niti trgovci ne znamo izkoristiti.

Ivanka ŠAPONJČ

SINDIKALNO PRVENSTVO V STRELJANJU

V soboto, 8. decembra popoldne je bilo na strelišču v Mozirju organizirano sindikalno prvenstvo v streljanju z zračno puško, ki se ga je udeležilo 10 ekip iz delovnih organizacij, med njimi tudi ekipa El Kroja, ki so jo sestavljali: Kolar Slavko, Vodlan Jani in Kolar Janez. Žal se kljub razpisu ni prijavila nobena ženska, pa tudi druga prijavljena ekipa ni prišla na tekmovalno mesto.

S solidnim nastopom, saj smo posamezno dosegli prvo, drugo in še to mesto ter skupno 211 krogov od 300 možnih, smo osvojili tudi ekipno prvo mesto in pokal. Ob podobnih tekmovanjih v prihodnje bi vsekakor želeli tudi večjo udeležbo žensk in upam, da se bo to v prihodnjih tekmovanjih že izboljšalo.

Janez Kolar

V PRIČAKOVANJU NOVEGA

Zazrem se skozi okno. Nikakršne podobnosti ni, da bi bil to mesec december. Ko obračam liste na koledarju, pa lahko vidim, da se koledarsko leto že izteka.

Minilo je mnogo prehitro. Zdi se nam, da še ni dolgo, kar smo si nazdravljali in želeli srečno, zdravo in uspehov polno 1984. leto.

Še nekaj dni nas loči in spet si bomo nazdravljali. Preden pa bomo to storili, se bomo v mislih vsekakor sprehodili skozi leto, ki se izteka.

Kakšni smo bili v tem letu? Smo bili dovolj delovni, smo dovolj storili za kolektiv in sodelavce? Smo vsakomur pomagali v njegovih težavah, ga skušali razumeti in mu dati volje za naprej? Kakšno sploh je bilo to leto pri nas, v Evropi in v svetu? Bilo je razburkano kot morje. Mi pa smo bili kot

majhna ladjica na njem. Včasih smo si želeli, da bi prišli na kopno, drugič, da bi se potopili v največjih globinah.

Koliko katastrof je doletelo človeštvo v tem letu? Lakota, vojne, epidemije, zastrupitve ...

Tehnika se vse bolj razvija, s tem pa se tudi ljudje vse bolj odtujujemo drug od drugega. Delamo v isti tovarni, stanujemo v isti stolpnici pa se med seboj skoraj ne poznamo.

Ko vse te stvari premislimo, si lahko ob novem letu zaželim mnogo. Iz srca si zaželim sreče in zdravja. Obljubljamo si, da bomo z delom dosegli vse načrtane cilje, ki jih ni malo, da bomo fair do sodelavcev, da si ne bomo življenja grenili na takšen ali drugačen način, ko pa je tako kratko in mineva, da komaj sledimo.

Ob pogledu v ogledalo lahko vidimo v laseh že sive nitke, tudi tu se vidi, da smo preživeli že mnogo let in da se zopet izteka še eno od mnogih. Le-to naj bo boljše, kot je bilo prejšnje.

Martina BRINOVŠEK

Če ste čakale do konca ...

Če vam je potemnel srebrni nakit, naj nekaj ur stoji v močno osoljeni vodi, nato pa ga izplaknite s čisto vodo in posušite s krpo.

X

Matiran zlat nakit očistimo tako, da ga natremo s prerezano čebulo in zdrgnemo z mehko krpo.

X

Biserne ogrlice (če jo seveda imate), ki vam je porumenela, ker je dlje časa niste nosili, očistite tako, da jo za dve do tri sekunde potopite v mlačen, vinski kis. Nato jo potopite še v mlačno vodo in pustite, da se osuši na brisači.

X

Če ste pustili parfem slabo zaprt, se je nekoliko razdišal. Da bi bil tak kot prej, ga za 24 ur shranite v hladilnik.

X

Lak za nohte se bo hitro osušil, če ga na nohte nanašate toplega. Pred lakiranjem za nekaj minut potopite stekleničko za lakom v toplo vodo. Lahko pa ga tudi kmalu potem, ko ste nohte nalakirali, poškopite z lakom za lase.

X

Ko v trgovini izbirate ustrezno rdečilo za ustnice, preizkusite barvo na konicah prstov, tam bo prav take barve, kot kasneje na ustnicah.

X

Če vam bo nagajal "neposlušen" koder las, ki ga nikakor ne hoste mogle počesati, ga navlažite s kolonjsko vodo in pripnite s sponko. Po petih minutah ga odprite in počesite. Prav lepo bo stal.

X

Trepalnice lahko podaljšate tako, da jih mažete z mascaro in imete pri tem prižgan sušilnik za lase usmerjen v obraz. Topel zrak bo sproti sušil trepalnice, z več nanosi barve pa bodo trepalnice videti daljše.

NOVOLETNA NAGRADNA KRIŽA 192/1984

1119842571,6

COBISS

SESTAVIL NIKO	TOČENJE V POSODO	LUDWIG VA	DEL GLAVE	BOG VETROV	OS. ZAHMER LITER	IN JERY	VALENT	NARAVNOS	OREDISCE V ŠVICI	TEMA TAKAŠI
ČESTITKA										
365 DNI					DOMAČE M. IME ZAGOŽEN					
NAJSTAR. PREVOD SV. PISMA						KOVAŠKO ORODJE AMPER				
VESNA HRIBAR			IZDELOVA LEC ZEMLJ IVAN	NAŠICE DEL TROLEBUSA			CETA SLAB LAIK			SLIKARKA LIK
MEŠTO V SEV ITALIJI						3,14 KEŠČEC		IZRAEL NAŠ DIREKTOR		
MARIO					NOSTAR PREDLOG			GRŠKA ČRKA		
BIVŠI KOŠARKAŠ OLIMPIJE								UREZNINA RIMSKA 1000		
11 METROV					RUSKO 2 IME ZAVESA					
NOVOLET- NA NAGRA DINA KRIZANKA	VESELO NAKLJUČE	HRV. PISATELJ KLUB IZ BAN. LUKE						SPANSKI MAROKO KONTRA		SLOVENŠKE DNEVIK
SLAVONS. BROD			PLOVKA V NORJU	ŠPANIJA		OKRASNE PTICE	RADA ERAK NABA TOV. UR		RIMSKA 500 GRŠKA ČRKA	
VELIKI FRANÇOŠ. REVOLUCI ONAR										
HERCE- GOVEC				INDONEZ. SAHIST PREDLOG				KILOMETR	PLJACA STARIH SLOVANOV IVAN TAVČAR	
RUSKI SKLAD. PETER IL.									KISIK	
SRBSKO MOŠKO IME				MOŠT VZDIHLJA JEV V BENETKAM						SREBNO 1985

1. nagrada
2. nagrada
3. nagrada

1.500 din
1.000 din
500 din

4. nagrada
5. nagrada

300 din
100 din

Rešitve oddajte do

petka, 11.1.1985!